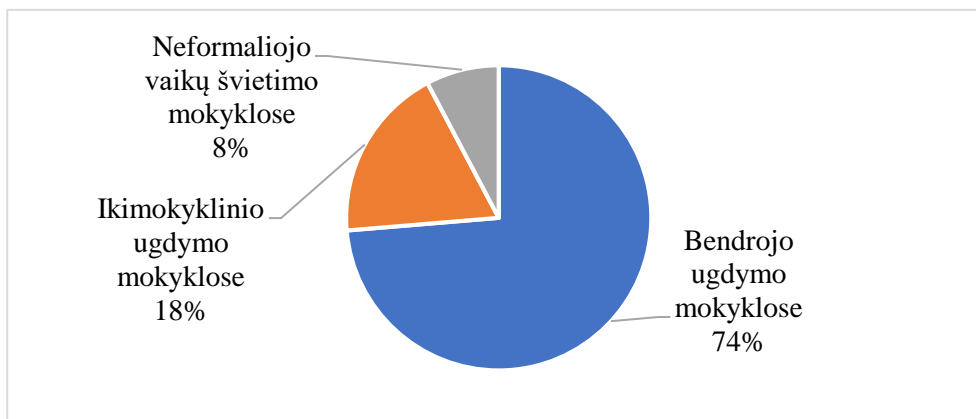


Šalčininkų rajono savivaldybė

2020–2021 m. m. Šalčininkų r. savivaldybėje dirbo 775 pedagoginiai darbuotojai, iš jų – 571 (74 proc.) bendrojo ugdymo, 144 (18 proc.) ikimokyklinio ugdymo ir 60 (8 proc.) neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.).

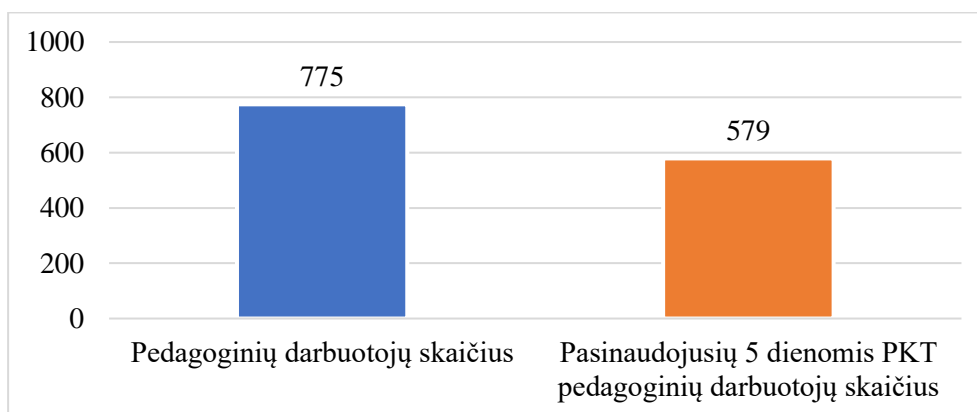
1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)



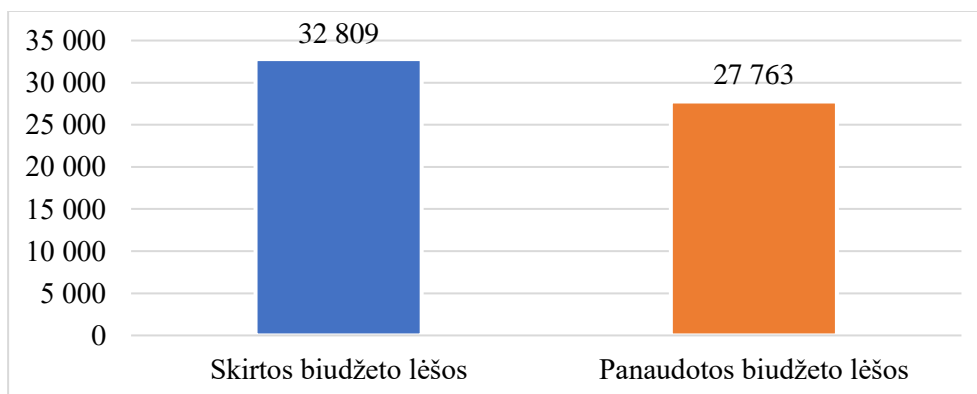
2 pav. Didžioji dalis savivaldybės pedagoginių darbuotojų pasinaudojo 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti

Savivaldybės pedagoginių darbuotojų ir pedagoginių darbuotojų, pasinaudojusių 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti, skaičius



3 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 85 proc.

Biudžeto lėšos, tenkančios pedagogų kvalifikacijai tobulinti (eurais)



1 lentelė. Šalčininkų rajono savivaldybės duomenis, apie dalyvių pasiskirstymą kitų savivaldybių vykdytose prioritetinėse programose, surinko iš švietimo įstaigų (vykdytų programų skaičius nenurodytas)

Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų programų skaičius	Vykdytų programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	-	504
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	-	326
I mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	-	136
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	-	42
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	-	242
Mokinio skirtųjų suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	-	136
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	-	106
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	-	127
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	-	56
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	-	22
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	-	49
Iš viso:	-	873

Daugiausiai dalyvių (504) sulaukė prioritetui *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį* įgyvendinti skirtos kvalifikacijos tobulinimo programos.

2 lentelė. Prioritetinių programų dalyvių skaičius pagal tikslinę grupę (vykdytų programų skaičius nenurodytas)

Tikslinė grupė	Dalyvių skaičius
Vadovai, jų pavaduotojai ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjai	22
Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojai	59
Ikimokyklinio ugdymo mokytojai	27
Pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokytojai	300
Pagalbos mokiniui specialistai	17
Neformaliojo vaikų švietimo pedagogai	-
Profesijos mokytojai	-

Šalčininkų r. savivaldybėje nėra pedagogų kvalifikacijos tobulinimo institucijos. Savivaldybė aktyviai bendradarbiauja su Varėnos ir Trakų švietimo centrais bei Kauno švietimo inovacijų centru, mokytojai dalyvauja jų organizuojamuose mokymuose. Kiekvienos mokyklos administracija, remdamasi mokyklos nustatytais kvalifikacijos tobulinimo prioritetais ir mokyklos kvalifikacijos tobulinimo planais, bendradarbiauja su švietimo centrais. Kiekviena mokykla turi savo prioritetus, kurie dera su Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus prioritetais: kompiuterinio raštingumo ir skaitmeninių didaktinių kompetencijų tobulinimo, lietuvių kalbos mokymo ikimokykliniame, priešmokykliniame ir ankstyvajame amžiuje tautinių mažumų mokyklose, šiuolaikinės pamokos vadybos ir aktyvaus kiekvieno mokinio mokymosi, vadovavimo ir lyderystės švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimo. Mokyklos rengia kvalifikacijos tobulinimo perspektyvinę programą, mokytojai savo kvalifikacijos tobulinimo planą. Nuolat vyksta mokytojų kvalifikacijos tobulinimo poreikių tyrimai. Kvalifikacijos tobulinimo plano įgyvendinimo analizę bei įvertinimą atlieka mokyklos metodinė taryba, ataskaita pateikiama mokytojų tarybos posėdyje. PKT programos prieinamos visiems savivaldybės pedagoginiams

darbuotojams: savivaldybė siūlo įvairias PKT programas, švietimo centrai siunčia savo veiklos planus su PKT programų pasiūla. Dalis mokymų vykdoma nuotoliniu būdu, todėl nekyla sunkumų juose dalyvauti ir nedaro didelio neigiamo poveikio ugdymo proceso eigai. Mokyklų administracija informaciją apie organizuojamus kursus ir seminarus siunčia mokytojams ir švietimo pagalbos specialistams į el. paštus, informacija skelbiama el. dienyne. Mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai grįžę iš kvalifikacijos tobulinimo renginių, vykdo sklaidą metodinės grupės ir savivaldybės metodinių būrelių susirinkimuose, pasitarimuose, demonstruoja praktinę kompetencijų panaudojimą atvirų pamokų ir renginių metu. Jų darbo poveikis, patobulintos kompetencijos turi įtakos mokinių pasiekimams bei pažangai. Švietimo įstaigos atlieka kasmetinį veiklos įsivertinimą, vykdo mokytojų apklausas, pamokų, renginių stebėjimus ir aptarimus. Kasmet rengiama Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ataskaita. Kiekvienas mokytojas analizuoja kvalifikacijos tobulinimo poveikį savo mokinių pasiekimams, pildydamas veiklos įsivertinimo anketą, kuri aptariama su kuruojančiu vadovu. Dauguma apklaustų mokytojų teigia, kad įgytos, pagilintos žinios mokinių asmeninės pažangos ir pasiekimų stebėjimo, fiksavimo, vertinimo, analizavimo ir grįžtamojo ryšio stiprinimo srityje leido sėkmingiau pažinti mokinių skirtybes, suasmeninti mokymąsi, padėti mokiniams siekti individualių tikslų. Pedagogų kvalifikacijos tobulinimas suteikia galimybę kūrybiškai išbandyti ir taikyti naujus metodus bei įrangą, kokybiškai dirbti ir teikti geros kokybės ugdymą.

Šalčininkų r. savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2021 m. įsivertinimo ir pažangos duomenų, susijusių su PKT ir jo poveikiu, analizė

Mokyklų duomenimis, savivaldybėje sudarytos sąlygos mokytojams, švietimo pagalbos specialistams, vadovams tobulinti savo *dalykines* ir *bendrasias* kompetencijas. Pagal 20 mokyklų pateiktą informaciją, 13 mokyklų mokytojai tobulino skaitmeninio raštingumo kompetenciją. Didžioji dalis mokytojų tobulino *bendrasias* (bendravimo ir bendradarbiavimo, reflektavimo ir mokymosi mokyti, organizacijos tobulinimo ir pokyčių valdymo), *profesines* (mokinių pasiekimų ir pažangos, ugdymo(si) aplinkų kūrimo, dalyko turinio planavimo ir tobulinimo) kompetencijas.

Po kvalifikacijos tobulinimo pedagoginiai darbuotojai taikė naujai atrastus, išmokus metodus, strategijas, teorijas bei metodikas. Patobulinę skaitmeninio raštingumo kompetenciją, mokytojai pradėjo naudoti įvairius skaitmeninius išteklius, virtualias mokymosi aplinkas, išmoko kurti skaitmenines mokymosi priemones, užduotis. Mokytojai taikė efektyvesnius pamokos organizavimo būdus, ugdymo proceso individualizavimą, pamokos turinio diferencijavimo metodus pagal mokinių gebėjimus, jų mokymosi stilių, hibridinio ir nuotolinio mokymo ir mokymosi principus.

Mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir vadovų mokymasis turėjo poveikio mokinių pasiekimams ir pažangai. Mokyklų įsivertinimo duomenys rodo, kad mokytojų profesinis tobulėjimas padėjo jiems siekti mokinių pažangos ir gerėjančių rezultatų: IT naudojimo kompetencijos padėjo sėkmingai organizuoti ugdymą, mokiniai gerai vertino pamokų kokybę. Daugiau mokinių prisiėmė atsakomybę už savo mokymąsi, sustiprėjo mokymosi motyvacija, pagerėjo grįžtamasis ryšys. Nemaža dalis mokinių pamokoje išmoko pasimatuoti asmeninę pažangą. Pagerėjo mokinių ir mokytojų santykiai, dėl to augo ir mokymosi pasiekimai. Pavienėse mokyklose pagerėjo PUPP rezultatų vidurkiai. Vienoje mokykloje atlikus tyrimą pastebėta, kad geriau besimokantys mokiniai jaučiasi sveikesni, labiau pasitiki savimi bei kitais, labiau linkę dalyvauti bendruomenei, visuomenei naudingoje savanoriškoje veikloje.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis siūloma:

- *dalytis* pedagogų profesinio tobulėjimo ir augimo poveikio mokinių pasiekimams ir pažangai stebėsenos patirtimi su kitomis savivaldybėmis.